ELENA CONSTANTINOVICI
Institutul de Filologie
(Chişinău)

PERECHILE DE ADIACENȚĂ ÎN STRUCTURAREA ACTELOR DE VORBIRE

Abstract. The article deals with the problem of adjacent pairs in the process of speech acts. Defined as ritual formulas, linked with consecutive replicas in a dialogue, adjacent pairs have a defining role in the structuring of speech acts. The second term of the adjacent pair depends on the first both logically and sequentially, forming a cause – effect pattern. Although insignificant on the informational level adjacent pairs contribute to strengthening the relationship between interlocutors, marking the place and time of each intervention in conversation.

Keywords: speech act, adjacent pairs, dialogue, context, conversation, greeting, order, question and answer, invitation.

Perechile de adiacenţă reprezintă una din tehnicile de structurare a actelor de vorbire, indicând locul şi momentul potrivit pentru un anumit tip de replică, prin selectarea emiţătorului următor într-o conversaţie/dialog. Dacă în mod tradiţional, se consideră că rolul de bază al conversaţiei este transmiterea de informaţii între interlocutori, conform noului concept al analizei convesaţionale, se preconizează că emiţătorul şi receptorul „fac ceva” atunci când interacţionează: emiţătorul realizează acţiuni care solicită acţiuni de răspuns de la receptor; acesta, la rândul lui aşteaptă acţiuni de răspuns din partea emiţătorului, şi tot aşa până la încheierea conversaţiei. Conform Lilianei Ionescu-Ruxăndoiu, perechile adiacente „sunt secvenţe de două enunţuri consecutive, produse de emiţători diferiţi, ordonate ca o succesiune de părţi şi structurate astfel încât prima parte reclamă cu necesitate o anumită parte a doua” [1, p. 50]. Acestea sunt nişte perechi minimale, de cele mai multe ori stereotipe, numite şi „lanţuri acţionale” [2, p. 82]. Vorba e că atunci „când lansăm o invitaţie (acţiunea$_1$) ne aşteptăm ca ea să fie acceptată (acţiunea$_2$), atunci când formulăm un compliment acţiunea$_1$) ne aşteptăm ca el să fie acceptat (acţiunea$_2$)” [3, p. 597]. Asta pentru că, de regulă, „întrebările necesită răspuns, un salut este urmat de alt salut, o comandă cere o reacţie adecvată etc. Astfel, se nasc deja la acest nivel elementar de structurare „perechi” de enunţuri care în literatura de specialitate au fost numite în diferite feluri. Cea mai răspândită este „adjancency pairs”, în româneşte *perechi adiacente*” [4, p. 84]. De mare importanţă pentru perechile adiacente este faptul că cel de al doilea termen depinde de primul atât din punct de vedere logic, cât şi succesiv. De obicei, după cum se menţionează în studiile de referinţă, formulările aferente primei şi celei de a doua perechi alcătuiesc o configuraţie de tip cauză-efect. Perechile de adiacenţă se referă la structura dialogului. În literatura

BDD-A6773 © 2013 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 01:16:27 UTC)

de specialitate s-a remarcat că „Dialogurile au o structură asemănătoare unui joc, cu mutări sau replici, fiecărui vorbitor venindu-i rândul să spună ceva, să joace” [5]. Mutările nu sunt întâmplătoare, ele sunt guvernate de relația de consecință logică: răspunsul la salut urmează salutului, răspunsul la întrebare urmează întrebării propriu-zise, mulțumirile urmează rugăminților etc. Acestea sunt niște formule rituale, care, „Chiar dacă nesemnificative din punctul de vedere al conținutului informațional, formulele rituale, prin dimensiunea securizantă, stabilizatoare (afectiv şi social), creează şi consolidează dimensiunea relațională a comunicării”, menționează Rovența Frumuşani [6, p. 43].

Perechile de adiacență au stat la baza studiului „gramatical al conversației”, fundamentat în anii ’70 ai secolului al XX-lea. În cadrul unei conversații între doi interlocutori au loc schimbări frecvente de vorbitor. Pentru a realiza schimbarea efectiva a persoanei care vorbeşte, în cadrul vorbirii naturale, apar elemente specifice care declanşează procedura de schimbare prin expresii-tip, însoțite de o intonație specifică. Cele mai bine cunoscute perechi adiacente sunt cele caracteristice următoarelor acte de vorbire:

întrebare – răspuns;
invitație – acceptare sau refuz;
compliment – reacție corespunzătoare (acceptare sau refuz);
salut – răspuns la salut;
ordin – acceptare sau refuz;
mulțumire – reacție corespunzătoare etc. [7].

În cele ce urmează vom încerca să identificăm inventarul de perechi adiacente cele mai frecvente, aferente actelor de vorbire sus-numite.

♦ În cadrul actului de vorbire *întrebare – răspuns*, perechile de adiacență se clasifică în funcție de tipul întrebării. Astfel, la întrebările închise se răspunde prin *da* sau *nu*. Întrebările deschise înregistrează o gamă largă de răspunsuri. Primul element al perechii adiacente în cazul întrebărilor deschise îl constituie, de obicei unul din următoarele 6: *Cine? Ce? Unde? Când? Cum? De ce?* Al doilea element depinde de scopul întrebării. Astfel, dacă se pune o întrebare închisă de tipul: *A venit directorul?* se aşteaptă un răspuns pozitiv – *da*, sau unul negativ – *nu* şi nimic mai mult, conversația se încheie fără şanse de a fi continuată. Dacă se pune o întrebare deschisă, de tipul: *Cine a venit?* emițătorul următor are mai multe variante de răspuns: *directorul /profesorul/ persoana invitată/ prietenii, vecinii* etc. La fel, dacă întrebăm *Locuieşti în Chişinău?* ni se răspunde scurt cu *da* sau *nu*, iar dacă întrebăm *Unde locuieşti*? emițătorul următor formulează un răspuns mai lung care lasă loc pentru continuarea conversației. De asemenea, dacă formulăm o întrebare închisă de tipul: *Ştii despre iminența apocalipsei?*, primim un răspuns pozitiv sau negativ, dar dacă întrebăm *Ce ştii despre iminența apocalipsei*?, răspunsul va fi amplu în funcție de cunoştințele interlocutorului despre acest fenomen şi conversația poate continua. Răspunsul la o întrebare deschisă poate fi sugestiv, cum este în următoarea pereche adiacentă: – *Ce face tata? – Nu întinereşte.* Alte tipuri de întrebări, cum ar fi *întrebările specifice*, folosite pentru a obține mai multe informații despre un subiect (Ce ați vrut să spuneți prin…?); *întrebările sugestive* cu răspuns insinuat (Nu-i aşa

BDD-A6773 © 2013 Academia de Ştiințe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 01:16:27 UTC)

că v-a plăcut declarația directorului nostru?); *întrebările alternative* care urmăresc influențarea răspunsului şi luarea rapidă a deciziilor (Preferați să plătiți bani gheață sau prin virament?), *întrebările ipotetice*, puse cu scopul de a încuraja interlocutorul să-şi dezvolte ideile (Cum se va schimba prețul dacă…?) etc. au mai multe variante de răspuns peste care trecem, din lipsă de spațiu.

♦ În cadrul actelor de vorbire *invitație – acceptare sau refuz* perechile adiacente înregistrează mai multe variante:

Primul element este formulat prin enunțuri enunțiative – *Vă invit la cină*., enunțuri declarative – *Aş vrea să iei cina cu mine.* şi enunțuri interogative – *Vrei să iei cina cu mine?* Invitația poate fi făcută şi indirect. Este arhicunoscut exemplul lui Eleanor Higgins care i-a trimis lui George Bernard Shaw un bilețel în care a scris: „Voi fi acasă pe 10 aprilie, între orele 7 şi 9 seara". În termenii actelor de vorbire, avem următoarea interpretare: domnişoara Higgins intenționează să-l invite, în mod indirect, pe domnul G. B. Shaw să ia cina împreună la ea acasă şi aşteaptă ca invitația să fie acceptată. G. B. Shaw interpretează însă enunțul literal, ca pe o simplă informație (act reprezentativ), şi răspunde: „Tot aşa va fi şi G. B. Shaw". Ca răspuns la actul de vorbire, performat de domnişoara Higgins, suntem în fața unui *refuz*.

Alte exemple: Primul element al perechii de adiacență în cazul unei invitații de ordin general: *Ai avea chef de o plimbare/să ne plimbăm? Mergem undeva mâine? Pot să te invit la un film? Ce-ai spune dacă am merge la un film? Vii cu mine la teatru? Vrei/ ai vrea să vii cu mine? Vrei să-mi faci plăcerea să vii de ziua mea? Aş vrea să vii la mine. Dacă eşti de acord/ liber mâine, mergem la un film. Dacă-ți face plăcere, mergem la un film. Vino la mine.* Invitațiile speciale (la un pahar de vorbă, cum zicem noi, la dans, la masă) au ca prim-element al perechii adiacente expresii de tipul: *Bei ceva (cu mine)? Bem ceva? Hai să bem ceva. Mergem să bem ceva. Te invit la o cafea.* Sugestive sunt invitațiile de tipul: *Dau (ceva) de băut. Fac cinste.* (la dans) *Dansați? Vreți să dansați cu mine? Îmi acordați primul dans*? (la masă): *Ia masa cu noi. Poftiți la masă! Stai la masă cu noi!*

Elementul al doilea al acestei perechi adiacente depinde de acceptarea sau refuzul invitației şi poate lua forma unor enunțuri declarative sau interogative. Acceptare: *Mulțumesc. Accept cu plăcere*. (enunț declarativ) *Cum să nu? De ce nu? Mai încape vorbă?* (enunț interogativ) sau (refuz): *Mulțumesc îmi pare rău, regret, dar nu pot accepta invitația dvs.* (enunțuri declarative). Starea psihică a celui invitat îşi lasă amprenta asupra formulării acceptării sau refuzului invitației. Astfel, acceptarea invitației poate fi: ♦ entuziastă: *A! Asta da! Asta mai zic şi eu! Ar fi fantastic/ grozav/ nemaipomenit/ minunat/ foarte fain. Ce întrebare! Aş fi încântat! Ce bine! Ce drăguț din partea ta! Cu cea mai mare plăcere. Cum aş putea să refuz? Fireşte! Sigur că da! Sigur că vin!* etc. ♦ neutră: *Accept bucuros, cu plăcere. Bine. De acord. Cu drag. Da, bineînțeles. Da mulțumesc. Merg. Mergem. Nu pot să te refuz. Nu zic nu. O.K. Să mergem, Hai! Haideți, Vin cu tine. Vin cu plăcere*. ♦ rezervată: *Cred că da. Da, poate. Dacă asta te face fericit… Dacă insişti… Dacă-ți face plăcere… Dacă doreşti neapărat… Numai ca să-ți fac plăcere* etc.

BDD-A6773 © 2013 Academia de Ştiințe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 01:16:27 UTC)

Respingerea invitației poate fi: ♦ atenuată: *Aş accepta bucuros, dar nu pot să vin. Cred că nu. Îmi pare rău, dar nu pot să vin. Acum nu pot, poate altă dată/ cu altă ocazie. Aş vrea să vin, dar acum sunt ocupat. Eşti foarte amabil că mă inviți, dar nu pot să vin. Nu prea pot. Sper să nu te superi dacă nu pot să vin* etc. ♦ categorică: *A! nu! Altă dată. Mai bine nu. Mersi! N-am chef de aşa ceva! De aşa ceva îmi arde mie? Nu acum. Nu pot. Nu prea am chef de aşa ceva.*

♦ Perechile adiacente din cadrul actului de vorbire *compliment – răspuns la un compliment* sunt atent analizate de către profesorul Răzvan Săftoiu în articolul *Cum răspundeți unui compliment*? [3]. Ne permitem să selectăm câteva idei din acest amplu şi foarte documentat studiu (exprimându-ne totodată gratitudinea pentru munca depusă de autor) pentru a pune la dispoziția celor interesați mostre de răspuns adecvat în situația de comunicare respectivă.

După ce constată, pe bună dreptate, că „actul de vorbire *compliment* este interesant nu atât la polul emiterii (emițătorul face un compliment, i.e. „spune ceva drăguț", pentru a lăuda, flata pe cineva, pentru a-şi arăta respectul pentru interlocutor sau pentru un terț), cât mai ales la polul receptării, pentru a vedea reacția interlocutorului, i.e. răspunsul", autorul menționează că răspunsul constituie elementul al doilea al perechii adiacente aferente actului de vorbire *compliment.* Elementul întâi este formulat în funcție de faptul dacă emițătorul se referă la aspectul exterior al destinatarului, la un obiect al acestuia sau la starea lui de spirit etc. Dacă e vorba de aspectul exterior al destinatarului, primul element al perechii adiacente poate fi formulat, de cele mai multe ori prin enunțuri exclamative, caracteristice în general pentru acest act de vorbire, de genul: *Arăți splendid! Ce bine arăți! Ce drăguță eşti! Ce frumoasă eşti! Eşti superbă!,* dar poate fi şi o propoziție enunțiativă: *Arăți bine astăzi.* În cazul în care complementul se referă la îmbrăcăminte, predomină enunțurile exclamative: *Ce bine îți stă cu rochia asta! Ce mantou frumos! Ce drăguți cercei ai!,* dar pot fi folosite şi enunțurile declarative, de tipul, *Îți stă foarte bine/ îți vine foarte bine haina aceasta.*

Foarte interesantă este teza, conform căreia răspunsul la un complement poate fi aşteptat sau neaşteptat. Răspunsul aşteptat se consideră nemarcat şi poate fi simplu, de tipul: *mersi, mulțumesc.* Uneori, răspunsul nemarcat simplu poate fi însoțit de o construcție care conține un termen hipocoristic: *mulțumesc, dragă; mulțumesc, sunteți drăguț.* Alteori, acest tip de răspuns scoate în evidență relația dintre interlocutori: *îți mulțumesc* este folosit atunci când emițătorul şi receptorul se cunosc, pe când *vă mulțumesc* este folosit pentru a indica deferența. Pentru evidențierea raportului deferent vs. non-deferent, *mulțumesc* poate intra în combinațiile menționate anterior; *mersi* este întotdeauna nondeferent. Răspunsul aşteptat poate fi şi complex. Răspunsul *nemarcat complex* completează pe cel simplu adăugând adverbul *mult*, fie la gradul pozitiv, fie la gradul superlativ absolut (*foarte mult*). Dacă răspunsul este neaşteptat, el este marcat, a cărui cea mai simplă structură este *mulțumesc/ mersi* + comentariu. Comentariile sunt foarte variate în funcție de reciprocitate şi de atitudinea pozitivă sau negativă a individului față de propria persoană. Dacă se exprimă un sentiment reciproc, atunci răspunsul poate fi de tipul: *Vă mulțumesc, pot spune acelaşi lucru şi despre ținuta*

BDD-A6773 © 2013 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 01:16:27 UTC)

dvs. care exprimă acordul, făcându-i la rândul său un complement indirect emițătorului. Dacă destinatarul are o atitudine pozitivă față de propria persoană, atunci el va face „un comentariu în plus", de tipul: *Vă mulțumesc, se pare că am făcut progrese în ultima perioadă* sau: *Toate hainele mă prind bine şi mă simt bine când hainele mi se potrivesc. Mulțumesc, drăguț din partea ta să o spui. Îmi pare bine că ai observat* şi *mersi*. etc. Dacă însă destinatarul are o atitudine critică față de propria persoană, atunci va face „un comentariu în minus", de tipul: *Mulțumesc, dar se pare că exagerezi, Serios? Chiar îți place? Mulțumesc pentru minciună* sau: *Mulțumesc, dar n-a fost mare lucru/ nu-i mare scofală/ E un fleac* sunt răspunsuri la un compliment privind o mâncare gustoasă. Mai multe informații foarte utile la această temă a se vedea [3, p. 597-608].

♦ Referitor la perechile adiacente din cadrul actului de vorbire *salut – răspuns la salut* a se vedea [8. p. 163-169].

♦ Perechile adiacente din cadrul actului de vorbire *ordin – acceptare sau respingere a ordinului* sunt de asemenea foarte variate. Actul de vorbire respectiv semnifică faptul că emițătorul îi cere imperativ receptorului să facă ceva. Astfel, primul element al perechii adiacente va fi *emiterea ordinului.* Emiterea ordinului poate fi ♦ autoritară: *Ordon să pleci imediat! Ieşi afară! Taci din gură! Spală vesela! Luați măsurile necesare! Vă dau sarcina să trimiteți coletul acesta! Expediați corespondența fără întârziere! Îți cer insistent să nu mai întârzii la serviciu!* şi ♦ mai puțin autoritară, apropiindu-se de o rugăminte: *O să vă rog să redactați până mâine raportul de dare de seamă. Nu uita să treci pe la bibliotecă. Uite ce ai de făcut: să cumperi pâine. Vă rog să-mi prezentați carnetul de note. Aş vrea să te rog ceva: să vii deseară la noi.* sau ♦ neutră: *Vrei să speli vesela? Vreau să vii deseară la mine. Vei cumpăra rechizite pentru birou. Vezi sa nu uiți! Fă-mi, te rog, o favoare.*

Când destinatarul ordinului nu se supune, ordinul este emis repetat: *Îți mai spun o data/ încă o dată/ pentru a câta oară/ pentru ultima oară să mă laşi în pace. Eu cu cine vorbesc? Nu mai comenta atâta! Nu mai protesta!Tu eşti surd sau ce? Eşti surd? Eşti fudul de o ureche?* Elementul al doilea al perechii adiacente respective exprimă acceptarea sau respingerea ordinului.

– Acceptare fermă: *Bine, facem,/ executăm. Bine, bine. Dacă e nevoie/ necesar, o fac. Dacă aşa stau lucrurile, atunci facem. Dacă insistați, facem neapărat. Dacă trebuie, ordinul nu se discută. Fie. Fie cum ziceți.*

– Acceptare neutră: *Am auzit. Am înțeles. Am luat notă. Am să fac neapărat. Aud. Bine. De acord. Nu e nevoie să-mi spui de două ori. S-a făcut. Se face. Se face imediat.*

– Respingere fermă: *Nu primesc ordine de la nimeni / de la tine! Ce? Mă vezi pe mine făcând asta? Eu să fac asta? Eu nu. Nu mai fac eu aşa ceva! Nu fac niciodată asta. Îți bați joc de mine?*

– Respingere atenuată: *Nu văd cum aş putea face asta. E foarte periculos/ primejdios. E prea riscant. Nu mă forța să fac asta. Riscul e prea mare.* etc. Mai multe exemple ilustrative a se vedea [9. p. 317- 321].

♦ În cadrul actului de vorbire *mulțumiri – reacție corespunzătoare*, elementul întâi al perechii adiacente este, bineînțeles, exprimarea recunoştinței față de destinatar pentru o favoare.

BDD-A6773 © 2013 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 01:16:27 UTC)

Cele mai frecvente expresii în cazul acesta sunt: *Mulţumesc. Mersi. Cu mulţumiri. Mii de mulţumiri. Mulţumesc foarte mult. Mulţumesc frumos. Mulţumesc încă o dată. O, mulţumesc! Nici nu stiu cum să-ţi mulţumesc. Vă mulţumesc anticipat.* O bună parte, o constituie expresiile în care lipseşte cuvântul *a mulţumi*, totuşi ele au un conţinut clar de gratitudine: *Ce drăguţ din partea ta! Ce drăguţ eşti! Eşti o comoară / o bomboană! Mi-ai făcut un mare bine/ un mare serviciu. Îţi datorez totul. Vă rămân îndatorat/ recunoscător. Eşti un înger.* etc.

Cel de al doilea element exprimă *răspunsul la mulţumire*, care poate fi verbalizat printr-o serie de expresii mai mult sau mai puţin fixe: *Pentru puţin*. *N-aveţi pentru ce. Cu plăcere. Plăcerea e de partea mea. Şi eu îţi mulţumesc. Nu trebuie să-mi mulţumeşti. Şi tu ai fi făcut la fel.* [ibidem, p. 289-291].

La cele menţionate supra ar mai fi de adăugat următoarele. Perechile adiacente sunt caracteristice părţii iniţiale şi celei finale a conversaţiei. Rovenţa Frumuşani menţionează că perechile de adiacenţă sunt liminare şi se încadrează în structura conversaţiei în cadrul secvenţelor conversaţionale de deschidere şi închidere, între care se situează corpul interacţiunii. Acestea fie stabilesc contactul fizic şi psihic între interlocutori printr-o serie de ritualuri confirmative (salut, manifestări ale cordialităţii, plăcerii întâlnirii), fie anunţă şi organizează în modul cel mai armonios posibil sfârşitul întâlnirii (urări, mulţumiri, angajamentul de a se revedea cât mai curând) [6, p. 46-47]. Acestea pot fi atât verbale, cât şi nonverbale (răspuns prin gest, prin ridicarea pălăriei, surâs, înclinarea capului etc.). Contează foarte mult şi contextul în care are loc conversaţia. E foarte importantă pentru înţelegerea conversaţiei indexarea corectă a contextului. Ilustrativ este exemplul furnizat de Sacks [citat după 6, p. 27] referitor la următoarele perechi adiacente:

A – *Am un fiu de 13 ani*.

B – *Foarte bine*.

A – *Am şi un câine*.

B – *Atunci, îmi pare rău*.

Nu putem înţelege această succesiune de replici, dacă nu ştim că se negociază o închiriere, A fiind virtualul chiriaş, iar B proprietarul apartamentului.

În această ordine de idei, este interesantă studierea perechilor de adiacenţă din perspectiva dezvoltării schemelor de adnotare a actelor de vorbire în limbajul electronic. Aici informaţiile referitoare la replicile unui dialog se codifică pe diferite nivele, unul dintre care este reprezentat de *funcţia de anticipare* (care încadrează, de obicei, primul element al perechii adiacente), iar cel de al doilea – de *funcţia de adaptare regresivă* căreia îi corespunde cel de al doilea element al perechii de adiacenţă [5].

În concluzie, ar fi de menţionat că perechile de adiacenţă au un rol important în structurarea dialogurilor aferente diverselor acte de vorbire, deoarece, după cum s-a afirmat, „aşteptările interlocutorilor presupun ca atunci când apare primul element al unei asemenea perechi de adiacenţă, să urmeze cel de al doilea. În caz contrar, sunt perturbate anumite reguli constitutive ale conversaţiei, iar relaţia dintre participanţi

BDD-A6773 © 2013 Academia de Ştiinţe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 01:16:27 UTC)

este renegociată până se ajunge la o interacțiune acceptabilă" [10, p. 95]. Deşi, după cum a menționat Liliana Ionescu-Ruxăndoiu, „adiacența" nu este o trăsătură esențială, perechile de adiacență ridică totuşi diverse probleme de soluționat, mai ales în cazurile când între cele două elemente ale perechii de adiacență sunt inserate şi alte intervenții. În plus, unele formulări ale perechilor adiacente sunt fixe, altele oferă o serie deschisă de posibilități de formulare, dintre care unele aşteptate şi deci nemarcate, altele neaşteptate, marcate prin diverse tipuri de complexitate, după cum am încercat să demonstrăm în cele spuse mai sus. Asta pentru că, după cum menționează Caterine Kerbrat-Orecchioni:

„De dimineață până seara oamenii întreabă, răspund, argumentează, promit, se laudă sau se plâng, mulțumesc, fac reproşuri, elogii sau confidențe etc., etc. În plus, de dimineață până seara ei încearcă să interpreteze (conştient sau inconştient) ceea ce fac ceilalți când vorbesc, altfel spus, ce tipuri de acte realizează" [11. p. 187].

REFERINȚE BIBLIOGRAFICE

1. Ionescu-Ruxăndoiu, Liliana, *Conversația, structuri şi strategii. Sugestii pentru o pragmatică a românei vorbite*, ediția a II-a, Bucureşti, 1999.

2. Pomerantz, A., *Compliment responses. Notes on the co-operation of multiple constraints*. În Schenkein, J. (ed.), *Studies in the Organization of Conversational Interaction*, 79-112, New York, Academic Press, 1978.

3. Săftoiu, Răzvan, *Cum răspundeți la un compliment?* În: Actele colocviului Catedrei de limba română (27–28 noiembrie 2002) – Aspecte ale dinamicii limbii române actuale, vol. al II-lea (coord. Gabriela Pană Dindelegan), Bucureşti, Editura Universității din Bucureşti, 2003, p. 597-608.

4. Bochmann, K., *Limba română: istorie, variante, conflicte. O privire din afară*, Chişinău, 2004.

5. Trăuşan-Matu, Chiru, Bogdan, *Identificarea actelor de vorbire în dialogurile purtate pe chat*, Universitatea politehnică din Bucureşti. În: www.citeseerx.ist.psu. edu/viewdoc/download?doi=10.1.1.95. 4885&rep=rep1&type=pdf

6. Rovența Frumuşani, Daniela, *Analiza discursului. Ipoteze şi ipostaze*, Bucureşti, 2005.

7. *Forme ale vorbirii.* În: www.statu.files.wordpress.com/2010/12/7_vorbirea.pps.

8. Constantinovici, Elena, *Ritualul salutului – situații de actualizare şi mijloace de exprimare*. În: Filologia modernă: realizări şi perspective în context european, ediția a IV-a. Abordări interdisciplinare în cercetarea lingvistică şi literară (In memoriam acad. Silviu Berejan), Chişinău, 2012, p. 163-169.

9. Gancz, Andrei, Marie-Claude Frachon, Margareta Gancz, *Dicționar român-francez al comunicării*, Bucureşti, Editura Corint, 1999.

10. Cosmescu, Alexandru, *Macrostructuri ale textului dialogic*. În: Philologia, nr. 3-4, 2011, p. 94-105.

11. Kerbrat-Orecchioni, C., *Les actes de langage dans le discours*, Paris, Nathan, 2001.

BDD-A6773 © 2013 Academia de Științe a Moldovei
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.216.75 (2026-10-30 01:16:27 UTC)